

Dainuota Lietuvai iš tolo...

Irena RAŠČIUVIENĖ

Esama dainų, kurios nuolat skamba Lietuvai reikšmingų švenčių koncertuose. Viena iš jų – G. Abariaus ir G. Zdebskio „*Palaimink, Dieve, mus.*“ O šios dainos eilutės – *Iš visų kraštų ir visais keliais/ Skubam apkabint tave...* – visai ne hiperbolizuotai nusako ypatingų kelionių – lietuviškomis dainoms, šokiams, tautodailei, tradicijoms skirtų – mastą ir kryptį: minių minios plaukdavo į Vingio ir Kalnų parkus, Katedros aikštę ir Bernardinų sodą, į koncertų arenas ir sales, traukdavo link piliakalnių, kalvų ir slėnių, sukdavosi miestų, miestelių ir kaimų aikštėse... Taip būdavo...

Deja, pandemija užtvėrė daugelį pasaulio kelių, užvėrė daugelį durų. Bet liko tebelaukiantys langai, o juose – vieni kitų pasiilgę veidai. Ir nedingo noras susitikti, dainuoti, pasidžiaugti, drauge pagerbti Lietuvos valstybės atkūrimo dieną – Vasario 16-ąją. Taip gimė projektas „*Tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias*“. Tarsi būtų atskriejęs poeto Bernardo Brazdžionio eilučių – „*Mylėsi Lietuvą iš tolo*“ – aidas... Kaip priesakas.

Auksė Motto

Projekto sumanytoja - Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių bendruomenės Švietimo tarybos pirmininkė Auksė Motto. Ji netruko rasti bendraminčių, nes geros idėjos - kaip tie paukščiai: laisvai toli skrieja, randa kur nutūpti, prisiglausti, lizdą sukurti. Lietuvoje šį sumanymą, idėją ėmėsi plėtoti, kurti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos vyriausioji specialistė Elona Bagdanavičienė, burdama projekto komandą Vilniuje ir koordinuodama jos darbus. Šventės programoje panoro dalyvauti dvi dešimtys lituanistinių Amerikos mokyklų:

Aleksandros Kazickienės, NY: Atžalyno, Portland, OR; Lietuvėlė, Jackson, NJ; Bernardo Brazdžionio, San Diegas, CA; Čikagos, IL; Edwardo Gervicko, Rochester, NY; Gedimino, Mundelein, IL; Genio, San Francisco, CA; Kolorado, Denver, CO; Maironio, Lemont, IL (penktadienio pamaina); Maironio, Lemont, IL (šeštadienio pamaina); Maironio, Brooklyn, NY; Martyno Mažvydo,

Mineapolis, MN; Saulės, Atlanta, GA; Smiltelė, West Palm Beach, FL; Šv. Kazimiero Cleveland, OH; Šv. Kazimiero, Los Angeles, CA; V. Krėvės, PA; V. Vėbraitės, Hartford, CT; Vyturio, Norwalk, CT.

Prisijungė Belgijos ir Norvegijos lietuvių bendruomenių nariai. Dalyvių ratą papildė ir bičiuliai: Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai bei Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos bendruomenės atstovai. Tikrai kaip toje dainoje – iš visų kraštų skriejo laiškai, žinutės, tekstai ir kontekstai, dainų ir vaizdų įrašai, piešiniai, fotografijos, scenarijaus gairės. Daug tartasi, siūlyta, taisyta, koreguota, tobulinta...

Šventė „Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias...“ (Maironis) prasidėjo iškilmingais lietuviškų ragų šaukiniais, Dainų šventės įrašo fragmentais, kuriuose, tarsi pažadinti Gyčio Paškevičiaus dainos „Mano kraštas“ melodijos, kaleidoskopu skriejo gražiausi Lietuvos vaizdai... Ko gero, daugelis mintyse kartojo: „Šitą žemę man likimas dovanojo...“ O dainoje išgirstas klausimas „Kaip išsaugot tavo vardą vaikuose?“, tikėtina, neliks retoriniu: dalyviai atsakys pasirodymu, žiūrovai – stebėdami, įsijungdami, vertindami, dalindamiesi išpūdžiais; mokytojai ir tėvai į šį klausimą stengiasi atsakyti kasdien – dirbdami, mokydami, augindami, auklėdami...

Elena Bagdanavičienė

Po trumpos įžangos, ekrane plevenant Lietuvos valstybės vėliavai, dalyviai jungėsi į bendrą *Tautišką giesmę* – Lietuvos himną. O paskui Valstybės atkūrimo dienos proga sveikino Lietuvos Respublikos ambasados Jungtinėse Amerikos Valstijose Laikinasis reikalų patikėtinis Dovydas Špokauskas. Tęsėsi kiti susitikimai virtualioje erdvėje. Dalyvavo ir garbingų svečių. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Niujorke Vaclovas Šalkauskas, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministrė Jurgita Šiugždinienė. Nuoširdžius žodžius Amerikoje gyvenančių lietuvių vardu tarė Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių bendruomenės Švietimo tarybos pirmininkė Aukšė Motto. Linkėjimus perdavė Belgijos lietuvių bendruomenės narė, Briuselio 2-osios Europos mokyklos mokytoja Asta Kulikauskaitė ir Oslo lietuvių bendruomenės folkloro ansamblio „Gabija“ bei Oslo lituanistinės mokyklos „Gintaras“ vaikų folklorinio ansamblio „Gintarėliai“ vadovė Oslo lituanistinės mokyklos „Gintaras“ mokytoja Elena Valiulienė, Sakartvelo Lietuvių kalbos ir kultūros centro vadovas Vidas Kavaliauskas.

Elona Bagdanavičienė, padėkojusi svečiams ir supažindinusi su dalyviais, pasidžiaugė: *„Puiku, kad esame kartu, kad kartu galime dainuoti gražiausias dainas... O tų dainų – devynios galybės“*. Šioje šventėje jų tik nedidelė dalis bus sudainuota – devyniolika. Visos sudėtos į specialiai šiai šventei sukurtą dainynėlį, tad dainuoti ar bent pritarti patogų visiems.

... O koncerte dalyviai keitė vieni kitus: dainavo solistai, duetai, trio, ansambliai; pasirodė ir gana skaitlingų chorų, etnografinių grupių; muzikos instrumentais pritarė mokytojai ir tėvai; sukosi rateliai... Skirtingo amžiaus ir patirties: dar maži ikimokyklinukai, skirtingų klasių mokiniai, jaunuoliai, mokytojai, tėvai, seneliai, – visi tilpo tame būry. O kaip pasipuošę buvo! Ir tautiniais rūbais – tradiciniais ar kiek stilizuotais, ir mūsų vėliavos spalvų drabužėliais ar bent trispalvę primenančiomis detalėmis, subtiliais aksesuarais – šalikėliais, kaspinėliais, apykaklaitėmis, juostelėmis, „varnelėmis“; kai kurie dėvėjo ne paprastas, o *brangiausių spalvų* (kaip dainoje dainuojama) kaukes, mojavo tokiomis pat vėliavėlėmis ar vėduoklėlėmis. Scenografija irgi apgalvota, primenanti tai, kas svarbu, ko negalima užmiršti: pasirodymų fone matėsi tai Lietuvos himno žodžiai, tai audinių, tautinių juostų raštai, suvenyrai, ant staltiese užtiesto stalo duonos kepalėlis, lietuviška knyga, dobilų puokštė moliniame ąsoty... Džiugino, kėlė jaudulį nuoširdūs, nesuvidinti jaunųjų tautiečių pasirodymai, sveikinimų ir linkėjimų žodžiai – vienus ištarti gražiai, raiškiai, taisyklingai, kitų kiek nedrąsiai, stengiantis kuo tiksliau prisiminti, nesupainioti,

dar kitų – mūsų kalbai jau kiek nebūdingomis gaidelėmis... Viskas atrodė tikra ir jautru.

Lietuvėlė

Maironio, Lemont

Briuselio Europos

Maironio, Lemont darželis

Oslo lituanistinė mokykla

Ypatingos dovanos į šventę atskriejo iš Sakartvelo. Lietuvių kalbos ir kultūros centro Tbilisyje įkūrėjas prof. Vidas Kavaliauskas papasakojo apie veiklą, o jo studentai lietuviškai kalbėjo, sukosi ratelyje, dainavo. Įspūdingai ir jaudinančiai Kaukazo kalnų fone skambėjo lietuviams brangi daina – Maironio „Oi neverk, motušėle“...

Renginio transliacija vyko iš Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos. Su jos istorija ir dabartimi supažindino gimnazijos direktorius Rytis Komičius. Trumpoje ekskursijoje atkreiptas dėmesys į detales, saugančias gimnaziją kūrusių ir garsinusių asmenybių atminimą, liudijančias apie puoselėjamas vertybes. Gimnazija, be kitų pasiekimų, didžiuojasi chorinio dainavimo tradicijomis, tad gimnazijos alumnų choras „Post scriptum“ (vadovė – Stasė Skuruslkienė, muzikos mokytoja ekspertė) įsijungė ir į šį projektą. Choro dainininkai kartu su kitais dalyviais atliko populiarią dainą „Mūsų dienos kaip šventė“. Kartu tai buvo tarsi visų dalyvių linkėjimai sau ir kitiems – džiaugtis savo gyvenimo dienomis,

puoselėti bendrystės jausmus, nepamiršti Tėvynės Lietuvos, jos kalbos ir dainų...

...Zoom platformoje šventinė programa „*Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias...*“ baigėsi, bet jos dainos, žodžiai, vaizdai ir vardai lieka neaprėpiamoje virtualioje erdvėje. Tad galima sakyti: šventė tęsiasi.

Projektą finansavo JAV Lietuvių fondas. Širdingai tariame „AČIŪ.“

Nuotraukos šventės organizatorių.

Šventės vaizdo įrašas: